

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P-1811

[Total No. of Pages : 4

[6032]-526

T.Y. B.Com. (Semester - V)

**356 I : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL
ECONOMICS - III**
(2019 Pattern) (CBCS) (Paper - III)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) a) Fill in the blanks (Attempt any 5 out of 6) : [5]

- i) The central government in India have setup _____ to attract foreign companies to invest in India.
(Special Investment zones, special trade zones, Special Economic zones, Special business zones)
- ii) The _____ credit is mainly needed for long term development of agriculture sector.
(Short-term, Medium term, Very short term, Long term)
- iii) The Special Economic zone act was passed as on _____ 2005.
(01 April, 10 February, 01 May, 23 April)
- iv) In India the cooperative credit organizations has _____ tier structure.
(four, two, one, three)
- v) The financial sector reforms was takes place in _____.
(1982, 1978, 1991, 1998)
- vi) The major source of agricultural credit is _____.
(Cooperative credit society, Commercial banks, self-help groups, Small finance banks)

P.T.O.

b) Match the following : [5]

i) Opening of Indian Economy	a) Agrarian Economy
ii) Export promotion	b) New Economic policy 1991
iii) Sustainable agriculture	c) Needed for future generation
iv) Basic feature of
Rural Economy	d) SEZ
v) Lack of credit	e) Problem of agricultural credit

Q2) Write a short note (Any 2 out of 4) : [10]

- a) Interdependence of agriculture and Industry.
- b) Foreign direct Investment.
- c) Sustainable agriculture.
- d) Challenges of agricultural credit in India.

Q3) a) Explain the role of multinational companies in Economic development of India. [8]

b) Define Rural Economy. Explain the features of Rural Economy. [7]

Q4) a) Describe the importance of Industrial policy in Industrial development. [8]

b) Explain in detail the role and importance of agricultural credit in India. [7]

Total No. of Questions : 4]

P-1811

[6032]-526

T.Y. B.Com. (Semester - V)

**356 I : AGRICULTURAL AND INDUSTRIAL
ECONOMICS - III**
(2019 Pattern) (CBCS) (Paper - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5]

- i) केंद्र सरकारने भारतामध्ये विदेशी कंपन्यांची गुंतवणूक वाढविण्यासाठी
व्यवस्था केलेली आहे.
(विशेष गुंतवणूक क्षेत्र, विशेष व्यापार क्षेत्र, विशेष आर्थिक क्षेत्र, विशेष व्यवसाय क्षेत्र)
ii) शेती क्षेत्राच्या दिर्घकालीन विकासासाठी वित्ताची प्रामुख्याने गरज भारतते.
(अल्पकालीन, मध्यमकालीन, अतिअल्पकालीन, दिर्घकालीन)
iii) सन 2005 मध्ये या दिवशी विशेष आर्थिक क्षेत्र कायदा पाठ झाला.
(01 एप्रिल, 10 फेब्रुवारी, 01 मे, 23 एप्रिल)
iv) भारतामध्ये सहकारी पतपूरवठा संस्थांची रचना स्तरीय आहे.
(चार, दोन, एक, त्रि)
v) भारतामध्ये वित्तीय क्षेत्र सुधारणा मध्ये अंमलात आणल्या गेल्या.
(1982, 1978, 1991, 1998)
vi) कृषी वित्तपूरवठ्याचा हा मुख्य स्रोत आहे.
(सहकारी पतपूरवठा संस्था, व्यापारी बँका, बचत-गट, लघुवित्त बँका)

ब) योग्य जोड्या लावा : [5]

i) मुक्त भारतीय अर्थव्यवस्था	अ) कृषी आधारित अर्थव्यवस्था
ii) निर्थात प्रोत्साहन	ब) नवीन आर्थिक धोरण-1991
iii) शाश्वत कृषी	क) भावीपिठीसाठी आवश्यक
iv) ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचे मूलभूत
वैशिष्ट्ये	ड) SEZ
v) पतपूरवठ्याचा अभाव	इ) कृषीपतपूरवठ्यीची समस्या

प्रश्न 2) टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) कृषी व उद्योग क्षेत्राचे परस्परावलंबित्व
- ब) विदेशी प्रत्यक्ष गुंतवणूक
- क) शाश्वत शेती
- ड) भारतातील कृषी पतपूरवठ्या समोरील आव्हाने.

प्रश्न 3) अ) भारताच्या आर्थिक विकासातील बहूराष्ट्रीय कंपन्यांची भुमिका स्पष्ट करा. [8]

ब) ग्रामीण अर्थव्यवस्था-व्याख्या द्या. ग्रामीण अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [7]

प्रश्न 4) अ) औद्योगिक विकासातील औद्योगिक धोरणांचे महत्व विशद करा. [8]

ब) भारताच्या कृषी विकासातील कृषी वित्तपूरवठ्याची भुमिका आणि महत्व सविस्तरपणे स्पष्ट करा. [7]

□□□